

W epoce romantyzmu preludium fortepianowe stało się samodzielną formą muzyczną; w takiej postaci stworzone zostało przez Fryderyka Chopina, największego polskiego kompozytora.

CWCZENIE 4 F. Chopin - *Preludium* op. 28 nr 4, t.13-17

Largo

ĆWCZENIE 5 F. Chopin - *Preludium* op. 28 nr 18, t.14-15
dostosowanie do skali głosu - E. K.

Molto allegro

ENHARMONIA

System muzyczny, o którym uczycie się na naszych lekcjach, nazywa się **systemem równomiernie temperowanym**. Termin ten znany jest Wam jeszcze z poprzednich lat nauki muzyki. Polega on na podziale oktawy na 12 równych części, które tworzą odległości półtonowe.

Istnieją określone zasady właściwości każdego z dźwięków tego układu. Dźwięk muzyczny może być w różny sposób zmieniany, co nazywa się **enharmonią**.

Enharmonia jest to możliwość zmiany nazwy dźwięku i jego pisowni na pięciolinii, lecz przy zachowaniu jego wysokości brzmienia; nazwa pochodzi z jęz. greckiego od dwóch wyrazów: *en* = wewnątrz, *harmonia* = zgodność brzmienia.

Każdy dźwięk muzyczny posiada kilka nazw. Wynikają one z użycia ich podwyższeń i obniżen za pomocą pojedynczych i podwójnych znaków chromatycznych.

Jako przykład weźmy dźwięk *c*; można go nazwać także *his* (po podwyższeniu najbliższego dźwięku dolnego) lub *deses* (po obniżeniu najbliższego dźwięku górnego).

c = his = deses

Dźwięk *c* ma więc trzy nazwy. Ich zapis na pięciolinii jest różny, natomiast wysokość jest taka sama. Nazwy dźwięków można podwyższać od nazwy najbliższego dźwięku niższego oraz obniżać od nazwy najbliższego dźwięku wyższego.

Enharmoniczna zamiana dźwięków (białych klawiszy)

c	=	his	=	deses
d	=	cisis	=	eses
e	=	disis	=	fes
f	=	eis	=	geses
g	=	fisis	=	asas
a	=	gisis	=	heses
h	=	aisis	=	ces

Enharmoniczna zamiana dźwięków (czarnych klawiszy)

cis	=	hisis	=	des
es	=	dis	=	feses
fis	=	eisis	=	ges
gis	=	as		
b	=	ais	=	ceses